

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Maria Ejchart

BK-VII.0520.20.2026
Warszawa, 16 lutego 202616 lutego 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr **13924**, w sprawie konieczności opracowania Krajowej Strategii przeciwdziałania chryścianofobii i wspierania życia chrześcijańskiego w Polsce na lata 2025-2030, którą złożyli Panowie Posłowie Dariusz Stefaniuk, Przemysław Drabek i Michał Moskał, przedstawiam następujące informacje.

Prace związane z zaprojektowaniem oraz planowanym przyjęciem Krajowej Strategii przeciwdziałania antysemityzmowi i wspierania życia żydowskiego w Polsce na lata 2025-2030 (dalej jako: „**Strategia**”) stanowią bezpośrednie następstwo zobowiązań międzynarodowych, które spoczywają na Rządzie RP. Chodzi o następujące zobowiązania i deklaracje:

- w 2016 r. Międzynarodowy Sojusz na rzecz Upamiętnienia Holokaustu (International Holocaust Remembrance Alliance – IHRA), którego jednym z członków-założycieli jest Polska, przyjął jednogłośnie wspólny tekst roboczej definicji antysemityzmu IHRA;
- 6 października 2018 r. Rada Unii Europejskiej przyjęła, przy udziale Rządu RP, deklarację w sprawie zwalczania antysemityzmu, w której zachęciła państwa

członkowskie do przyjęcia całościowej strategii zwalczania wszelkich form antysemityzmu;

- 2 grudnia 2020 r. Rada Unii Europejskiej przyjęła, za zgodą Rządu RP, deklarację w sprawie uwzględniania walki z antysemityzmem we wszystkich obszarach polityki, poprzez krajowe strategie zapobiegania i zwalczania wszelkich form antysemityzmu;
- 5 października 2021 r. Komisja Europejska ogłosiła strategię UE w sprawie zwalczania antysemityzmu, wzywając jednocześnie państwa członkowskie do przyjęcia krajowych strategii do końca 2022 roku oraz zapewnienia wystarczających zasobów finansowych na ich realizację.

Przyjęcie przez Rząd RP Strategii wynika więc z obowiązku przestrzegania wiążącego Polskę prawa międzynarodowego oraz zasady lojalnej współpracy państw członkowskich z Unią Europejską.

Nie ma natomiast analogicznych podstaw i zobowiązań do wszczynania działań postulowanych w interpelacji. Kościół katolicki ma w Polsce ściśle uregulowany status prawny. Zapewnia on Kościołowi autonomię, niezależność i pełną swobodę w prowadzeniu działalności religijnej (także związanej z utrzymywaniem miejsc kultu i nauczaniem). Zawarte w Konkordacie zapisy nie przewidują dodatkowych działań i przedsięwzięć, poza tymi, które zostały wyrażone w umowie. Zapewniają one bowiem wiele ułatwień w funkcjonowaniu Kościoła katolickiego w państwie.

Ministerstwo Sprawiedliwości przestrzega zasad i wytycznych zawartych w Konkordacie, na czele z zasadą wzajemnej niezależności oraz autonomii Państwa i Kościoła. Stosuje również zasadę bezstronności światopoglądowej władz publicznych, zapisaną w Konstytucji RP.

Warto również wskazać, że projektowana uchwała RM w sprawie przyjęcia tekstu Strategii jest aktem prawa wewnętrznego. Zgodnie z art. 93 Konstytucji uchwały Rady Ministrów oraz zarządzenia Prezesa Rady Ministrów i ministrów mają charakter wewnętrzny i obowiązują tylko jednostki organizacyjnie podległe organowi wydającemu te akty.

Oznacza to, że adresatami Strategii są wyłącznie organy administracji państwowej, a jej celem jest – jak wskazano to w samym projekcie uchwały Rady Ministrów – koordynacja dotychczasowych działań podejmowanych przez Rząd RP w obszarze, którego dotyczy projektowana uchwała Rady Ministrów.

Co szczególnie istotne, oznacza to, że Strategia w żaden sposób nie wpływa, ani tym bardziej nie nowelizuje dotychczasowo obowiązujących przepisów, w szczególności tych przepisów karnych, które penalizują m.in. nawoływanie do nienawiści na tle różnic narodowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych lub bezwyznaniowości.

Pojęcie „chrystianofobia” nie posiada definicji legalnej w polskim prawie karnym. Ewentualne przestępne zachowania motywowane „chrystianofobią”, podobnie jak w przypadku antysemityzmu, są ścigane na podstawie przepisów, które dotyczą przestępstw z nienawiści i dyskryminacji. Prawo karne nie różnicuje w żaden sposób sytuacji osób pokrzywdzonych przestępstwami powodowanymi uprzedzeniami.

Minister Sprawiedliwości Prokurator Generalny przykłada wielką wagę do zwalczania tego rodzaju przestępczości. Na podstawie zarządzenia Prokuratora Generalnego z 23 kwietnia 2025 r. w prokuraturze wyznaczeni zostali koordynatorzy - krajowy i okręgowi - ścigania przestępstw motywowanych uprzedzeniami.

Prokurator Generalny wydał też w ubiegłym roku wytyczne w sprawie prowadzenia postępowań o przestępstwa motywowane uprzedzeniami. Dokument podkreśla, że przestępstwa z tej kategorii odznaczają się wyjątkowym poziomem szkodliwości w wymiarze jednostkowym i społecznym. Przestępczość tego rodzaju wywiera negatywny wpływ na całe społeczeństwo. Prowadzi do obniżenia wrażliwości społecznej, zwiększa akceptację dla przemocy oraz innych form łamania prawa, wzmacnia poczucie bezkarności sprawców i obniża zaufanie do instytucji publicznych.

Wytyczne stanowią m.in., że:

- w toku postępowania należy przesłuchać każdego pokrzywdzonego, który złożył zawiadomienie o przestępstwie lub został w nim indywidualnie wymieniony, o ile możliwe jest ustalenie jego tożsamości;

- czynności z udziałem pokrzywdzonych winny być dokonywane z najwyższą starannością w zakresie poszanowania ich godności, w sposób zapobiegający wtórnej wiktyimizacji;
- każda decyzja kończąca postępowanie o przestępstwo motywowane uprzedzeniami, powinna być opatrzona wyczerpującym uzasadnieniem, zrozumiałym dla odbiorcy niebędącego prawnikiem.

Potwierdzeniem zaangażowania Ministra Sprawiedliwości Prokuratora Generalnego w zwalczanie przestępstw motywowanych uprzedzeniami jest Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 lutego 2026 r., poz. 140 w sprawie określenia jednostek organizacyjnych prokuratury właściwych do prowadzenia postępowań w sprawach o przestępstwa motywowane uprzedzeniami. W ślad za nim Prokurator Generalny wydał dnia 11 lutego 2026 r. zarządzenie Nr 4/26 w sprawie wyznaczenia prokuratorów do prowadzenia i nadzorowania postępowań o przestępstwa motywowane uprzedzeniami.

Przyjęte rozwiązania spowodują, że sprawy z tej kategorii nie będą już trafiały do prokuratorów z wszystkich prokuratur rejonowych, lecz do wyspecjalizowanej grupy około 100 wyznaczonych prokuratorów działających w 49 prokuraturach oraz do Prokuratury Okręgowej w Warszawie, wskazanej jako wyspecjalizowana jednostka właściwa do prowadzenia najbardziej pracochłonnych i skomplikowanych sprawy.

Wszystkie te działania stanowią istotny krok w kierunku profesjonalizacji organów ścigania oraz zwiększenia skuteczności reagowania na przestępstwa motywowane uprzedzeniami. Ma to na celu chronić wszystkie grupy, niezależnie od ich przynależności narodowej, etnicznej, rasowej czy wyznaniowej.

Z informacji uzyskanej w Prokuraturze Krajowej wynika, że przestępstwa motywowane uprzedzeniami popełniane są w szczególności na szkodę osób o narodowości ukraińskiej oraz żydowskiej.

W załączeniu przedstawiam dostępne w Ministerstwie Sprawiedliwości dane statystyczne za lata 2020-2024 o liczbie osób osądzonych i skazanych w pierwszej instancji w sądach rejonowych za przestępstwa przeciwko wolności sumienia i wyznania. Na podstawie

danych gromadzonych w ramach sprawozdawczości statystycznej nie jest możliwe przedstawienie informacji na temat tego, jakiego wyznania dotyczą.

Z wyrazami szacunku
Maria Ejchart
Podsekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/